

داد کوم ظالم له لاسه
چې ظالمونو کې مو شپې دي

داغلي زړونه

شمري ټولګه

Ketabton.com

سمیع الدین افغاني

د کتاب پېژندنه

د کتاب نوم : د اغلي زړونه
ليکنه : سمیع الدین افغاني
د چاپ کال : ۱۳۵۹ هـ ش ۲۰۱۱ م
خپرندوی : افغان تنگ ویب پاڼه
کمپوز او ډیزاین : اجمل اکبري
د چاپ ځای : د حق د لارې کلتوري ټولنه

E-Mail :s-afghani@hotmail.de

د افغان تنگ د بڼکلي پاڼې د قدر وړ کار کونکو په خاصه توگه د اجمل اکبري صیب نه
د کتاب د خپرولو او ډیزاین نه یوه نړی مننه ، کور مو ودان .
سمیع الدین افغاني

خپلي خبرې

په وطن موجود ماتم دی تورتمونو کې مو شپې دي
داد کوم ظالم له لاسه چې ظلونو کې مو شپې دي

محترمو لوستونکو !

که دنړۍ تاريخ ته ځير شو ، يو شمير شتمنو هيوادونو ددې پر ځای چې د بشراو انسانيت د خيراو فلاح لپاره کوشش او هاند کړای وای او انساني ټولنه يې د فقر ، بدبختۍ ، وحشت ، او بې عدالتي څخه ژغورلې وای برعکس دې هيوادونو دخپلو مادي او معنوي گټو د خوندي کولو په مقصد د ميلنونو انسانانو ژوند د مرگ ژوبلې او بدبختۍ سره مخامخ کړی او پدې ترتيب يې په مستقيم يا سياسي ډول نور هيوادونه تر خپل ولکې لاندې راوستلي او دهغو ملکونو دارايي يې غصب او وگړي يې خپل غلامان گرزولي دي .

زموږ گران هيواد افغانستان چې هم د تاريخ په اوږدو کې د داسې شومو اهدافو قرباني گرځيدلی دی ، د کلونو کلونو راهيسې يې زموږ خلک دنابودۍ کندې ته غورزولي او زموږ هيوادوالو د خپل دنجات او انساني ژوند او تاريخ د بقا په هيله د پرديو زورواکانو سره لاس او گريبان او د خپلې خاورې څخه په ميرانې دفاع او ساتنه کړې ده .

نن سبا کومه جگړه چې زموږ په خلکو تحميل شوې ده زموږ ډير بې گناه هيواد وال يې د مرگ او بدبختيو سره مخ کړي او که د هيواد هروگړي د ژوند تاريخ وسپړل شي ، درد ، غم او مشکلاتو څخه بغير هيڅکله هم د يو ارام او متمئن ژوند څخه ندي بهر مند شوي او زړونه يې د داسې ناکردو څخه هميش دردولي او داغلي دي .

داغلي زړونه زما دغه شعري ټولگه هم زموږ د هيوادوالو د داغلي زړونو ، هيلو او ارمانونو يوه وړه شانې بيلگه ده چې د ادب مينه والو او درنو لوستونکو ته يې په درنښت وړ اندېې کوم هيله مند يم چې د دوستانو د پاملرنې وړ وگرځي .

بايد يادونه وکړم چې پدغې شعري ټولگې دهيواد نامتو علمي شخصيت ښاغلي خېړندوی
حبيب الله رفيع صيب پيزوینه کړې او يوه ښکلې سريزه يې پرې ليکلې ده چې درفيع صيب خڅه
د زړه د کومې مننه کوم چې د ډيرو بوختياوو تر څنگ يې ددې ټولگې په اړه خپل نظر څرگند کړی
دی.

ښاغلی خېړندوی حبيب الله رفيع صيب ته د اوږد ژوند او دښه صحت هيله دلوی خدای ددربار
خڅه کوم.

همدارنگه پدغې شعري ټولگې پيژندل شوې ليکوالې او شاعرې، اغلې زړښت حفيظ چې زموږ د
هيواد د ښځود نهضت يوه با توره او په هيواد مينه شاعره اوليکواله ده يوه ښکلې سريزه ليکلې
چې دمننې تر څنگ هغې ته زموږ د هيواد د ښځود نهضت د پوې فعالې مبارزې، ليکوالې او
شاعرې په توگه د لارياوو هيله کوم.

په پای کې لازمه گڼم د هغه دوستانو خڅه چې ددغې شعري ټولگې په راټولولو، ډيزاين او چاپ
کې له ما سره مرسته کړې هم مننه او يادونه وکړم. د دوستانو د رغنده نظريو او وړاندیزونو په هيله

په ډيره مينه
سميع الدين افغاني

سريزه

دا عادت دی چې له درده زگیروي خپري

گڼه څه وو د رحمان له شاعری

”رحمان بابا“

ښاغلی سمیع الدین افغاني همداسې درد بدلی او ځور بدلی افغان دی چې د ده د نوې ځوانۍ په تاند پسرلي کې د ده هیواد د پردیو د گوليو د رليو ښکار شو او د ده آرام او د بشپړ امنیت په غېږه کې او سپدلی ملت د نا آرامۍ او جگړو غېږې ته ولوېد او راز-راز بدبختیو او بدمرغيو دې هیواد او دې ملت ته خولې خلاصې کړې.

د همدې تودو جگړو پړوخت دی د لوړو زده کړو لپاره له هېواده بهر لاړ، په دې هیله چې مسلکي زده کړې وکړي او بیا د هیواد د آرامۍ او د خپل اولس د هوسايۍ په لاره کې خدمت وکړي خو چې بېرته راستون شو جگړې نورې هم خونړۍ شوې او د هیواد نا آرامۍ نورې هم زیاتې شوې وې.

افغاني دراک، حساس او دردمند افغان ؤ دې ټولو پېښو یې په زړه او ضمیر، په وجدان او احساس ژور اغېز کاوه او د ده دردونه یې زیاتول تردې چې د دې پېښو توپاني سیلاب دی هم ورسره واخیست او د مهاجرت په بې سره او بې لوري کاروان کې یې المان ته ورساوه.

د هیواد او د ده د ملي ژوند دا ټول دردونه ډېر درانه شول، د ده په حساس احساس یې فشار راوړ، له زغمه یې ووتل، زگیروي شول او دا زگیروي یې د شعريه بڼه له خولې راووتل او په دې ترتیب یې د دردمن او ویرمن شعر لړۍ راپیل شوه.

ښاغلي سمیع الدین افغاني د خپل ژوند هرې خوا ته متوجه شو او د هیواد د دردونو او غمونو په هره برخه یې رڼا واچوله او په شعر کې یې انځور کړې. ده د خپلې طبعي ځپانده شعري چینه همداسې طبیعي وساتله او له دې چينې نه لاس ته راغلي شعري څاڅکي یې په همغه بڼه د کاغذ مخ ته ورسول او خپل شعرونه یې بې ساخته باخته په بېلابېلو ټولگو کې تنظیم کړل او موږ ته یې راوړسول.

د ده شعرونه د ده دردمنو هېوادوالو په مینه واوریدل او افغاني هنرمندانو د ساز له څپو سره مله کړل.

د افغاني صاحب په شعرونو کې له اجتماعي دردونو سره - سره د مينې سويې نغمې هم شته او د سوي هيواد رنگين يادونه هم او له دې سره د ده په شاعري کې د ادبي رنگينيو پر ځای د هدف بيانولو ته زياته توجه شوې او د خپل زړه رازونه يې د رمزونو له پوښ نه بهر په صراحت او څرگندو لفظونو بيان کړي دي. ښاغلی افغاني له هيواده ليرې خو د هيواد يادونو له هيواد سره نژدې ساتلی او د هغه ظالمانو په لټه دی چې زموږ پر وطن يې ماتم راوستی دی:

په وطن موجود ماتم دی
تورتمونو کې مو شپې دي
دا د کوم ظالم له لاسه
چې ظلمونو کې مو شپې دي

گران وطن راته سور او رشو
د دوزخ لمبې ترې خپړي
بل محشر ته حاجت نشته
قيامتونو کې مو شپې دي
دا د کوم ظالم له لاسه
چې ظلمونو کې مو شپې دي

له دې سره زه خپلې خبرې رانغاړم، افغاني صاحب ته د ژوند کاميابۍ او کامراني غواړم.

په درنښت
خپړندوی حبيب الله رفيع
کابل، درېم پروان

۱۳۹۰/۲/۲۰

داغلي زړونه

درنو او محترمو لوستونکو !

ښاغلی سمیع الدین افغاني په وطن مین د سولې، صمیمیت، پرگنو او د حالاتو ترجمان د هیواد هغه پیژندل شوی شاعر او لیکوال دی چې شعرونه یې د هیواد د خوږ ژبو هنر مند انوله ژبې څخه نیولی بیاد ښارنو، کلیو بانډو او سیدنکو، ځوانانو او ماشومانو له ژبونه هم د سندرو په بڼه او ریدل کيږي.

ښاغلی سمیع الدین افغاني د هیواد نه لری د پردیسی شپې سبا کوي هغه نه یواځې یو ولسي شاعر دی بلکې ښه نثر لیکونکی هم دی.

داغلي زړونه « د افغاني صیب هغه نوې شعري ټولگه ده چې د درد یدلو زړونو هیلې او خبرې په » کې انځور او راټولې شوی، دغه شعري ټولگه که له یوې خوا خلک د هیواد پالنۍ روحی ته رابولي د بلې خوا د هغه د ترڅو حقایقو څخه پرده پورته کوي چې د جنگ په دریو ولسیزو کې هیواد وال څنگه او ولې د دې غمیزو ښکارگر زیډلي دي. دا لیکنه او مجموعه د جنگ د ترڅو حقایقو تر څنگ دیوې خوږې کلیوالي مینې هنداره هم ده چې د شاعر د زړه اواز، رازونه، سوزونه، حقایق، د ټولنې او خلکو فلکوریک ژوند د حکایتونو بیلگې په کې په سترگو کوي.

په دغه شعري ټولگه کې شاعریو خواته د جنگ په غمیزو او بل خواته دیوې خوږې مینې خاطرې څخه پرده پورته کوي چې د شاعر د ژوند د مختلفو حالاتو تر تاثیر لاندې د مینې ډولولو نه ډک اشعار او غزلونه یې د هر مین زړه د مینې احساس را پاروي. د شاعر په شعرونو کې د کلیوالي ماحول اثر او د افغان ګډ والو د پردیسی ژوند انځورونه او دخپل هیواد سره ژوره مینه، د هیواد جګړه ایز ماحول او روانو حالاتو باندې کله په پسته او کله هم په ځیرې ژبه لیکنی د شاعر هنر بیانوي.

د افغاني صیب په شعرونو کې هم سوز شته او هم ساز کله چې د هغه حماسي او اجتماعی شعرونه ولولو نو شاعر په هیواد کې د جنگ په غمیزو باندې ډیر غمجن ښکاري، لکه د سنگر یوزره ورسپاهي د ناخوالو په مقابل کې درېږي او د هیواد والو د ورو حقو څخه په میرانه دفاع کوي په دې توګه په ډیره زړورتیا د نړۍ بشر پالو او خیر خواه انسانانو ته د نیو کې ګوته نیسي

اووایي:

دنـيا تهـله راته خاندې
مور په چينغو چينغو ژاړو
څه سپين سترگې دنياگۍ ده
سياستونو کې مو شپې دي
دا د کوم ظالم له لاسه
چې ظلمونو کې مو شپې دي

بل ځای کې شاعر بيا دخپل د ژوند د خاطراتو څخه د يوې خوږې مينې لحظې لکه هنداره ترسترگو
تيروي لکه دا خيالي نظم :

يو گلابي رنگين خپه
يوه شيبه يوه لمحہ
د ژوند يونېکلې خاطره
د خوږې مينې ترانه

هغه د يار خواږه کتل
په گلابي شونډو خندل
سره اننگي چپه کاکل
هغه ستونه يارانه

د شاعر په تخيل کې د هنر د گلبن نه ډير بڼا ايسته گلان ترسترگو کيږي ، شاعر سره د هنر بڼا پيړۍ
تر ډيره حده بريالې سفر لري ، د بڼا غلې افغاني په شاعري کې د هنر د بڼکلاگانو ډيرۍ بيلگۍ
ليدل کيږي چې د پردیسي ژوند تيرۍ خاطرې او يادونه ورته يوپه يوپه سترگه کوي ، جلا وطن شاعر
د زړه او پردیسو افغانانو د خولې نه داسې ليکي :

مونږ ته مو خپل دکلې لار ياد کړي
ز مونږ سپرلي مونږ ته بهار ياد کړي

زه خپله ليکنه د افغاني صيب په دا څلوريځه ختمومه چې وايي:

زړونو ته لار لري د زړه خبرې
عزت، وقار لري د زړه خبرې
چې په ریښتانه سره ژوند تیروي
لوړ اعتبار لري د زړه خبرې
زه پدې باورم یمه چې دا شعرونه به ډیرو زړونو ته لار پیدا کړي په همدې هیله تاسې را بولمه د
دغې ښکلې شعري ټولګې لوستلو
ته، د افغاني صیب د لایو او پوه هیله.
د خورولې په مینه
زرلښته حفیظ بشریار-کانادا
۲۰۱۱ - ۲ - ۱۴ م. کال

زده کوییم پیم

پر کتابونو سريزي مقدمي او تبصري يو وخت زيات مود وو هر شاعر او ليکوال به کوشش کوه چي پر خپلو اثارو د لويو ليکوالو او پوهانو نظرونه ولري کله کله به داسي هم کيدل چي ليکوال ددغو مقدمو او سريزو له کبله خپلو اثارو ته پر خورا مهمه سترگه کتل معمولا مقدمه به داسي وه چي پر هغي کي به ديوه ادبي اثر لنډيز وړاندي کيده او لوستونکي ژر د اثر پر منځ پانگه پوهيدلو. کله چي پر کابل کي د شپږمي لسيزي اثار گورونو پر هريوه ادبي اثر د پيرو ليکوالو او پوهانو سريزي خپري شوي دي دا يو ډول مود وو هر ليکوال کوشش کولو چي پر خپلو اثارو د پير پوهانو سريزي ولري کله چي ددغو اثارو سريزي لولو نو له ورايه راته دغه خو نيمگړتياوي پر ذهن کي تداعي کيږي.

۱: اکثر تبصري تکراري او بي خونده دي.

۲: دکره کتنې څرک په کي نه ليدل کيږي.

۳: له بي خايه توصيف نه ډکي دي.

۴: تکراري موضوعگاني په کي پيري تکرار شوي دي.

که داسي ددغو سريزو جاج واخلو بي له شکه پير اضافي او بي گتې يي بللي شو پلاني پير بڼه شاعر دي دا او هغه شعري جونگ له انځورونو او ابتکارونو نه ډک دي زه يي خپريدل گټور بولم او داسي پير تکراري مفاهم او بي ضرورته توصيفونه په کي بيان شوي دي.

بل ټکي دادي چي اوس سريزي دومره مود نه دي ولي جواب روښانه دي ځکه چي داوس وخت لوستونکي ددي وخت نه لري چي له کتاب دمخه دي هغه خو مخيزه مقدمه ولولي. او هغه هم دليکوال صفتونه او يا هم رښتيا نه ويل. زه به هم دخپلو استادانو پر زړه دود اقتفا وکړم او توکل پر خدای چي څه کيږي.

داغلي زړونه دښه شاعر او ليکوال ښاغلي سميع الدين افغاني شعري جونگ دي او له مانه يي پر دغه اثر د سريزي غوښتنه کړي ده دا چي زه ورته چا پر گوته کړي يم غاړه دهغو بنده خو زه به کوشش وکړم چي دليکوال غوښتنې ته يو نيم گړي ځواب ووايم.

ما خپله سريزه پر دي پيل کړي ده چي زه دوهم يم ددي مطلب دادي چي له مانه مخکي داغاني صا حب پر دغه اثر خوږي خور او خوږ ژبي شاعري زړښت حفيظ يو اوږده او تفصيلي سريزه کښلي ده ما چي کله دهغي ليکنه ولوستله نور ا په زړه شول چي وايي:

ما چي څه ويلى هغه تاوويل

نور دويلو هيڅ حاجت نه شته

د زړښت حفيظ له مقدمي وروسته به زما خبري دومره پر زړه پوري نه وي خوزه به خپل كوشش
وكړم چي پر ډير لنډيز سره ددي كتاب په هكله لږ يا ډير څه ووايم.

افغاني صاحب وايي:

دانا دوست به تل ښيگني درته ښايي

نادان دوست به دي اخته كړي په جنجال

افغاني د دوست په نقد كي خفه نه دي

خو ځور يري تل د زړونو په ملال

زما په اند افغاني صيب ديو ښه شاعر نه پرته خورا ښه طرزي يا تصنيف جوړونكي دي او داده
د شاعري يو لوي كمال دي ځني طرزونه او سندرې خويي ډير ژر داوريدونكو زړونو ته لار پيدا كړي
د هر چاپ پر ژبه دي او دي دده شهرت هم زيات كړي دي كه د كميت او كيفيت له پلوه يا د پوهاند
صاحب زيار پر وينا جوله) شكل (منځ پانگه) محتوا (له پلوه د افغاني صاحب دغه شعري جونگ
گورو نو هغه د ښجاره كڅوړي ته ورته ده چي هر څه په كي موندلي شو څلريزي ، نظمونه ، لنډي ،
متلونه غزلي رباعي بگتي او د شعر هر قالب په كي موندلي شو.

زما پر اند افغاني صاحب يو ډير ښه اولسي شاعر او پردي برخه كي يي دخپل وخت له ډيرو همزولو
مخكي اوږده مزلونه وهلي دي كه دده دغه هڅي همدا سي جاري وي نو لري نه ده چي هغه له دي نه
هم ډير ښه او زړه وړنكي اثار خپلي خواري او ملنكي ژبي ته وړاندي كړي ، زه ده ته اوږد عمر او د
ادب پر ميدان كي له دي نه هم د ښو اثارو د ليكلو دعا كوم. اوس همدومره.

پر شاعرانه مينه

افضل ټكور ددوه زره يولسم كال دمې پنځمه لندن

د وطن په ياد

په وطن موجود ماتم دي

تورتمونو كي مو شپي دي

داد کوم ظالم له لاسه
چې ظلمونو کې موشپې دي

*** **

گران وطن راته سوراوړشو
دوزخ لمبې تري خيژي
بل محشر ته حاجت نه شته
قيامتونو کې موشپې دي
داد کوم ظالم له لاسه
چې ظلمونو کې موشپې دي

*** **

د کابل هره کوڅه مو
بنکلي بنکلي خاطرې دي
اوس يې وړان او ويجاړ گورم
گړنگونو کې موشپې دي
داد کوم ظالم له لاسه
چې ظلمونو کې موشپې دي

*** **

زور او ځوان مو شهيدان شول
څوک بې پلاره څوک بې موره
د چا کور جوړ قبرستان شو
زيارتونو کې موشپې دي
داد کوم ظالم له لاسه
چې ظلمونو کې موشپې دي

*** **

افغانان ټول تار او مار شول
څوک په کوز او څوک په بردي
په وطن کې چې اوسـيـري
ماتمونو کې يې شپې دي
داد کوم ظالم له لاسه

چې ظلمونو کې مو شپې دي

*** **

د اسلام په تمه تمه
د کافرو کاني وشوي
هـيـخ تمیز کولای نه شو
په چرتونو کې مو شپې دي

دا د کوم ظالم له لاسه

چې ظلمونو کې مو شپې دي

*** **

دنیا ټوله راته خاندې
مور په چيغو چيغو ژاړو
خه سپين سترگې دنياگۍ ده
سياستونو کې مو شپې دي
دا د کوم ظالم له لاسه
چې ظلمونو کې مو شپې دي

*** **

افغانی وطن به جوړ شي
که د خدای مهرباني وه
د پردو لاس به لنډیږي
امیدونو کې مو شپې دي
دا د کوم ظالم له لاسه
چې ظلمونو کې مو شپې دي

*** **

ددې شعریوه برخه د وطن تکړه او خوږ ژبي هنرمند بناغلي صدیق شباب په خوږ اواز او ترنم کې
کمپوز ، کلیپ او د هیواد والود
توجه وړ گرځیدلی ده .

پریزده پریزده ای مرگیه

لر دمه شه ای زرگیه
زه لا نورخه کول غواړم

لر مې پریزده ای مرگیه
د ایمان آزمویل غواړم

چې منبر مې چا سیزلی
دهغو پرخول غواړم

زما ورور بې چې وژولی
ترې گریوان خیرول غواړم

ببر سری ماشومان مې
له بمو بچول غواړم

چې ترې والوزی کوترې
د پنجره ماتول غواړم

لا نیمگړی می آرمان دی
خپل آرمان ته ور تلل غواړم

دا چې کور په کور روان دی
داماتم ختمول غواړم

نا امید داغلي زړونه
په لیمو بنکولول غواړم

دا کشتی په ډویدو ده
تر توفان تیریدل غواړم

رښه داسې طاقت را کړی
د ولس پاڅول غواړم

چې موږ ټول سره یوځای کړي
پوه رهبر درول غواړم

پریرېده پریرېده ای مرګیه
زه جانان ته ورتلل غواړم

یو پاڅون یو انقلاب ته
لر او بریو کول غواړم

یا به دا ارمان پوره کړم
یا کفن څیړول غواړم

بیا نو هله په مزار مې
سرې جنډې رپول غواړم

۱۱ - ۱۱ - ۲۰۱۰ م کال

زموږ د کلي هغه کور

زموږ د کلي هغه کور
هغه خټين ديوال کې لور
هانغری د لرگو اور
چارانه واخسته په زور؟
د کور په مينځ کې وه بياله
هادانگورو بڼه چيله
پکې يونسکلي شان حجره
اوس پې احتياج کړلو دنور
چارانه واخسته په زور؟
بنسکلي باغچه دمیلمنو
دڅنه ورو شا څلمو
وه د خونې او بدو شپو
اوس راته پاته دی پیغور
چارانه واخسته په زور؟
چا ترینه ويوړې دروازي
هم پې کرکۍ ماتې نښې
نې د تنور خيژي لمبې
اوس لوتې لوتې دی نسکور
چارانه واخسته په زور؟
يمه محتاج د بل وطن
نه مې شته کورنه مې مدفن
وي به د هجر ځانکندن
مات زړونه څنگه شي ټکور
چارانه واخسته په زور؟
رېه موږ ستا يو بنده گان
له تانه غواړو موږ امان

يو زوريدلي په بد شان
که ته زموږه شي غمخور
چارانه واخسته په زور؟
چې گران وطن موشي اباد
دغه غمجن زړونه شي بناد
دسره جوړ شي دا بنياد
افغاني بيا شوکلی کور
چارانه واخسته په زور؟

۵ - ۱۲ - ۲۰۰۹

وختونه

يو ګلابي رنگين خپه
يوه شيبه يوه لمحہ
د ژوند يو ښکلي خاطرہ
د خوږې مينې ترانه

راته په زړه شوې سلسلې
ها د ياد و نوښتې شيبې
ستاد وصال ډکې پيالې
ښکلي ساقې او پيمانه

هغه د يار خواږه کتل
په ګلابي شونډو خندل
سره انتګي چپه کاکل
هغه ستونه يارانه

هغه سپرلی ښايسته ګلان
هغه شنيلی ، غراو د امان
زير مازيګر ښکلی جانان
بې ميو مست وم ديوانه

ژوند کې خوږې شته هم ترخې
داژوند رڼا لري هم شپې
کله خوښي کله گيلې
کله وختونه جانانه

داژوند تيرېږي هم ايام

خوږېوې دمینې خوږ انجام
بڼې خاطرې د خوږ گل فام
خوږه د مینې افسانه

اوس نه دلدارشته نه دلبر
نه بې منګۍ شته نه گذر
لکه د ژمې مازدیګر
هسې تیریرې زمانه

۲۰۱۰ - ۴ - ۲۰ م کال

ملي خائن ته

بل مې وژنې او ته گوري
خه عجيبه شانته ورور پي

د وطن په غيږ کې لوی شوې
ورته واپس سپکې سپورې

د پردوسره دې راز دی
خو حاکم زما د کور پي

خوږ وطن دې په بل خرڅ کړ
تش په خوله واپس چې ورور پي

چې يووالي ته دې بولي
جوړوې بانې خه نورې

دا وطن د هر افغان دی
ته شملې په سپکه گوري

تاريخونه يې ژوندي دي
دا چنگيز او مغل گوري
قدرتونه په گوندو شول
سورلنډکرا او پرنگ پوري

خو يوه خبره واوره
که هرڅه په زړه کې تور پي

چې تيار وړپسې رڼا شته
بيا په کومو سترگو گوري؟

نن یووالی ضرورت دی
که اخیل بچې د مورېې

د ملی گټو پاس بان شه
که په هر تنظیم کې جوړېې

نور د جنگ لمن کره ټوله
که خلاف د ظلم او زورېې

افغاني احساس اشنا کره
چې د هر زخم ټکورېې
۲۰۱۰ - ۳ - ۲۴ م کال

اجمل بابا د مړينې په مناسبت

ژوند تيريري تمئي نشته د هيچا
افتخار شي چې رښتيني شي پيشوا
پښتنو کې شاعران هم ليکوالان شته
خو بيا څوک پکې رهبر شي هم پيشوا
نن په سوگ کې د اجمل بابا ماتم دي
پرې خفه دي ريښتین زړونه د دنیا
پښتنو په لړ او بر مرگي مرگي دي
نن اجمل خټک پرېږدي فاني دنیا
چې بې عمر ټول تيريري په خدمت کې
دوعا گوی شي هم د زور هم د برنا
رب دې ستا د خدمتونو اجر درکړي
جنتي شه داسې ځوی د پښتونخوا
کورنی ته بې تسل د خدایه غواړو
خدمتگار وه افتخار دي هم بابا

فبرال ۲۰۱۰ م کال

د بناغلي اټک يوسفزي د) کرجي بابا (د ليکنې پر بنيا د جنتي خوب

ماويل جنت مود پښتو ډک شو
په خوږو ژبو پښتنو ډک شو

ځای د پښود اېښود و کم دی
په احمد زو او درانو ډک شو

هلته ځای او هم ساپي وينمه
د پوپل زو او نورزيو ډک شو

دلته مسود او ابدالي قامونه
په مېړنيو يوسف زو ډک شو

گوري چې ټول کړي په پښتو خبرې
د پښتونخوا په پښتنو ډک شو

دادی سيد عبدالخالق وگوري
په ماشومانو او زړو ډک شو

کوچني ماشوم مې غوږ کې وروو ويل
زموږ د کلي په ځلمو ډک شو

ويل چې کرجي بابا دلې واستول
زموږ په خواخوږو او پلرو ډک شو

ماشوم کرجي کرجي نارې وهلې
ويل د کرجي بابا د کړو ډک شو

ها د شين ډنډ جنتيان هم دلې دي
ويل د حاکم په فرمانو ډک شو

ماشوم لوی ورته اشاره وکړله
ويل انتظار د لوی صفو ډک شو

شاو لیکوټ پښتانه هم رادرومي
هغو بې وسو په بچو ډک شو

دا د فراه او د شين ډنډ ځامن دي
دا دهغو کلو بانډو ډک شو

ماته شهیدې پښتنې وويلې
د زور واکانو په ظلمو ډک شول

ما ويل چې زه هم جنتي شوم ربه
خه د ځان مرگو په حملو ډک شو

ډير بيا چارو اکو په عزت ليرېلي
خه يې په مکر او پلمو ډک شو

پېغلې شهیدې راته داسې ويل
زما د واده په ميلمنو ډک شو

دا رنگينه جامې مې نه گوري ته
زما د خاوند په وينو سرو ډک شو

ناخپه غږ او غږ مېهار شو پورته
کور دهندارو او گردو ډک شو

گورم چې لري دخپل ځايه پروت وم
زړه نا اميده له سلگو ډک شو

ما مې د کور خلکو ته غږ پورته کړ
غږ مې د زړه په لرزیدو ډک شو

زموږه لوی اوسندريزه کلی
اوس په نارو اوپه سوړو ډک شو

زما حواس ټول پریشان بنکاریده
چې ټول بدن مې دخولو ډک شو

اوس هم هغه وحشي غږونه اورم
کلی مو ټول له تور لوگو ډک شو

رښه په موږ څه حالتونه دي نن
زموږ وطن په اديرو ډک شو

۵-۳-۲۰۱۰ م کال-جرمني

تا به دلدار کرم

مازیگردی زیړی لمردی
خوږ اشنا می مروردی
شینکی خال په تندي ږدمه
خپل اشنا خوشحالومه
وریخی وریخی باران اوري
خوږ اشنا په بلی بنوري
د اشنا دیدن ته ځمه
د باران کله منمه
اوږدې لارې دي سیندونه
پراته مخکې ګرنگونه
غره په سر کېږدی وهمه
اشنا ځان له ستنومه
خوږ اشنا می مساپر شو
لار ځمکه نه مرور شو
سپینه خوله ورته ساتمه
اشنا ځان له رابللمه
په تندي ږدې شینکی خال دی
په یاری کې دې کمال دی
سترګې تورې په رنجو کې
بیا گذار په مټین زړو کې
سترګې تورې په رنجو کې
جوړ شرنګار دې د بنگړو کې
خیال ګودرته د ورتلو کې
شین منګی دې په اوږو کې
افغانی ستا خریدار دی

ستاد بدې شېبـوياردى
سراو مال به درنه خار کړي
خوږاشنا تا به دلدار کړي

۱۷ - ۷ - ۲۰۰

بدلون

هغه دنيا ده نن پې رنگ بدليږي
اغيا رهغه دی نن پې څنگ بدليږي

دا کومې لوبې چه پرون چليدې
نن د هغه لوبونيرنگ بدليږي

دا د شباب شاني ظاهره ښکاري؟
که په رښتيا سره يې خوند بدليږي؟

پرون چې خپلوکې وه لاس اوگريبان
د هغه خلکو نن فرهنگ بدليږي

ځای د ټوپک که د قلم سره شي
زمونږه شاه زموږ ملنگ بدليږي

د يو ارمان د يو تغير په هيله
په علم او پوهې ځای د جنگ بدليږي

۲۰۰۹ - ۱۱ - ۷

نیمگري لار

مونږ ته مو خپل د کلي لار ياد يږي
ز مونږ سپرلي مونږ ته بهار ياد يږي
مونږ د ژوندن په اوږدې لار ورتلو
خپل مستقبل ته اميد وار ورتلو
دامو د دين او د ائين لاره وه
دامو د پوهې او يقين لاره وه
مونږ پدې لار کې خپل مقصد لورې تلو
مونږ خپل بري او خپل مطلب لورې تلو
ددغې لارې د منزلنو وروسته
بيا د کلونو کړاونو وروسته
اوس هم منزل ته رسيدل گران دي
په دې پيچومو ورختل گران دي
ددغې لارې سرانجام نشته
پکې بڼا غلی او نیک نام نشته
په پردوسر په بل گلشن لاړو
د خپل مطلب ځينې په څنگ لاړو
اوس يو محتاجه د پردود وطن
يونا علاجه د ميرو د وطن
دلته مو هم ز مونږ اړمان ژړوي
مونږ خپل مالت خپل گلستان ژړوي
مونږ زحمتونه کړاونه گالو
مونږ په رښتيا تياره وختونه گالو
چې په وطن مولوی ناتار جوړ دی

وحشي خزان مو په گلزار جوړ دی
مونږ خپل وطن ته د خدمت په هيله
مونږ د اباد کلي ، مالت په هيله
اوس په همدې ارمان سوچونه کوو
په خپل تير شوي ژوند فکرونه کوو
مونږ ويل وطنه چې اباد به دې کړو
غليم به ورک کړو او بنياد به دې کړو
چې مو پدې دنيا جنت جوړ وای
خپلو پلرو ته مو عزت جوړ وای
کله به خپل وطن اباد ووينو؟
د ولسونو اتحاد ووينو
اوس ترې محروم يو هر هرڅه تباہ دي
ټول زحمتونه او کړه وړه تباہ دي
که خدای مو بيا په هغه لار بوځي
په هغه کلي او گلزار بوځي
ربه موږ ستانه تل امان غواړو
د ښه ژوندون سره ايمان غواړو
ته مو عزت ته مو همت وساتي
ته مو غيرت زمونږه پت وساتي
څه بهي گناه ډير افغانان تباہ شول
زموږ زار په زموږ ځوانان تباہ شول
له دغه بنده موږ ازاد کړې ربه
د ولسو مو اتحاد کړې ربه
ترڅو د کلو په لار بيا لاړ شو
د خپل ښاغلو په لار بيا لاړ شو

په افغاني احساس وطن جوړ کړو
ها دخپل پلار نيکه مدفن جوړ کړو

۲۰۱۰ - ۳ - ۲

د زړه خبرې

زړونو ته لار لري د زړه خبرې
عزت، وقار لري د زړه خبرې

چې په رښتیا سره ژوندن تیروي
لوړ اعتبار لري د زړه خبرې

مینه ده ژوند دی او اخلاص دی پکې
د زړه قرار لري د زړه خبرې

دوکه یوځل وي نور بیا لار نلري
عزت هربار لري د زړه خبرې

تل دي رښتیا تل دي پخې خبرې
ډیر طرفدار لري د زړه خبرې

افغاني ژوند په صداقت ښکلی شي
زرغون بهار لري د زړه خبرې

۲۰۱۰ - ۲ - ۱

د بزکشي لوبه (وزلوبه)

څه عجیبه ساعت تیري ده
بزکشي ده بزکشي ده

د حلال په دایره کې
په همدې حساس موقعه کې
پروت و زگورې طلايي ده

بز کشي ده بز کشي ده

د حلال د دايری نه
راټول شوی دی حلقی نه
بنی او چپ ډلو سیالی ده
بز کشي ده بز کشي ده

وحشی لوبه ده چالانه
کشمکش له هری خوانه
چې د خان په اس څوک خغلی
د همغو کامیابی ده
بز کشي ده بز کشي ده

ای ددی لوبی حامیانو
تنو مندو بزکشانو
د وزی په جگیدو مو
کره قبوله خود کشي ده
بز کشي ده بز کشي ده

بز کشي ځانله هنر دی
هر څوک کله تری خبر دی
اوریدلې به چانوی
د چهل دزدو فکاهی ده
بز کشي ده بز کشي ده

خلک حیرانه او ابتر دی
د خپل ځانه بی خبر دی
که څوک لږ پکی دخیل شی

بیانو سمد م بی ابي ده
بزکشي ده بزکشي ده

دا چې سیل یی بی پیسو دی
چانس د خوان او د زړو دی
که جاهل پکې کامیاب شو
بیانو جوړه خرابي ده
بزکشي ده بزکشي ده

اوس خو خلک دی خوشاله
د بزکشود کماله
چې سبا ته به څه کیږی
نا معلومه شان بازي ده
بزکشي ده بزکشي ده

دا یو نیم پکې مکاری دی
خدای وهلی بی روزگاری دی
وی چې ځان پکی شریک کړه
د وزلوبی سات تیري ده
بزکشي ده بزکشي ده

یوه ډله ده کاذبه
کور او کلی کی فاسده
که هغه چرته چانس راوړی
بیانو جوړه گلو وړي ده
بزکشي ده بزکشي ده

عجیبه چاپ اندازان دی
خوک قوی خوک ضعیفان دی
خوک جاسوس دبل د تیم دی
وایی دا دیمو کراسی ده
بزکشی ده بزکشی ده

بزکشی زموږ کلتور دی
گړزیدلی مو غرور دی
شی که خلاصه دا سیالی نن
سبا بیا همدا خواری ده
بزکشی ده بزکشی ده
خدای که ښه بزکش کامیاب کړی
چې سیل بین ټول پری حساب کړی
چې که ښه بزکش کامیاب شو
بیا د ټولو خوشالي ده
بزکشی ده بزکشی ده

دا وزه دهغه مال دی
چې مغرور په خپل کمال دی
لوی بادار ورته ساتلی
ښکلی کپ رنگ طلاي ده
بزکشی ده بزکشی ده

۲۸ - ۷ - ۲۰۰۹

د مینې لار

په کومه مینه چې اظهار کوي
کله اقرار کله انکار کوي
په یو نظر بې زړه زما وړي دی
لکه ښکاري د زړو نوښکار کوي
هسې په ناز او کرشموتیره شوه
لکه سپوږمۍ وریځ کې رفتار کوي
داسې په مینه او ادا غږیده
خوږې خبرې خوږ بندار کوي
مدې شوې تیرې چې خبرې نشته
قاصد چمونه دبازار کوي
دا بد قاصد هم په نازلوارزي
ځکه د زړو نو کاروبار کوي
د افغاني زړه ته بې لارموندلې
مینه د زړه ، زړه ته لار کوي

۲۰۱۰ - ۵ - ۲۵ م کال

هاچې روږدي په تراخه دي

که ځوانان دي که زار په دي
هاچې روږدي په تراخه دي
دوی دي خام کله پاخه دي
چې د ژوند ځینې ماړه دي
د ماښامه تر سهاره
د خزانه تر بهاره
دوی د کال په هر موسم کې
د غفلت په خوب بیده دي
د دنیا د کارو زیاره
د زحمت او د روزگاره
ځانله نه گوري ائینه کې
په اوږو د بل پراته دي
د ژوندون ځانله مفهوم شته
حرکت شته هم سکون شته
د دوی ټول عمر سکون دی
د یخنی په شان ساړه دي

د اشنا پرون

هیر شه مازیگره د اشنا پرون
ای د زړه پرهره د اشنا پرون
ما چې د کلونو پرې حساب کوه
وې و تم د دره د اشنا پرون
ما یې اوږدې لارې لنډولې خو
چا کړم د نظره د اشنا پرون
نور مې د خوبونو او خیالودنیا
هیره کړه د سره د اشنا پرون
اوس راته حساب کې د پردو ښکاري
مینه سوداگره د اشنا پرون
مات مې شو پالنگ دورختو تکل
کوز شوم د بستره د اشنا پرون
بیا د گلرو خانو په چم راغلمه
پوه شوم له هنره د اشنا پرون
پرېږده افغاني نور پرې حساب مکړه
لار شه د نظره د اشنا پرون
۲۰۱۱ - ۳ - ۲۲ م کال

داغلي زړونه

تورې وريځې طوفانونه
غم لړلي ما بڼامونه

بيا اسمان ولې په قهر دی
بد حالت دی بدروزگار دی

دي غمجن غمجن وختونه
نا امید داغلي زړونه

ځوانيمرگ بڼکلي ځواني ده
دنیا هسې ده فاني ده

ځي داوښکو سيلابونه
پرې لامده شول گريبانونه

ځوانيمرگ مونږ بهار دی
جگ نښتر لکه چنار دی

رښه راوړلې قرار بيا
د دې سيمې په گلزار بيا

غوټۍ وسپړي خندا شي
خوشالي په هره خوا شي

رښه ختم دا ماتم کړې
خوشالي په هر قدم کړې

د اسمان لمنې شنې کړې
د خوښۍ بلې ډيوې کړې

ستا دربارته دوعاگوى يو
چې پدې خبره پوى يو

صرف تحفه زموږ ايمان دي
دا ژوندون يو امتحان دى

۲۰۱۱ - ۱ - ۲۲ م. کال

نا معلومه انتها

دغه حالات راته بد نامه بنکاري
دا هلې ځلې هم ناکامه بنکاري
چې واک کې هېڅ په لاس کې هېڅ نلرو
دغه اغاز موبې انجامه بنکاري
دا چې مطلب ته رسيدلى نشو
دا د صياد له مکره دامه بنکاري
څوک چې زموږ ځان غمشریکه بولي
دهغو نیت هغو د گامه بنکاري
کله يقين کله پېښمانه يو موږ
اوس د يقين خبره خامه بنکاري
که موږ په خپلو کې يوموتی شولو
بیانو مطلب موږ ته څو گامه بنکاري
د افغاني ولس خدمت لپاره
ملي وحدت بنکلی له نامه بنکاري

کلیوالي مصري

اوربل دې تور رخسار دې سپين دى
دا مې يقين دى چې به وشي ديدنونه

زلفې بې بيا په مخ خورې کړې
دا پټ کاته بې په زړه غشې واروينه

د يار په غيږه کې شين منگيه
غيږکې د يار بې مزه ماته راکوينه

د جلی شنه او سره بنگړي دي
شرنگ د بنگړو بې عاشقان ازاروينه

اوربل بې تور رخسار بې سپين دى
په لاري تگ د بناپيرو کاني کوينه

په لار کې پروت بې مات بنگړيه
راته را ياد شول د اشنا خواږه وختونه

په لار کې پروت بې مات بنگړيه
راته را ياد شول شوه د اشنا دک مړوندونه

د يارد پوزې سور چارگله
مزې دې وکړې چې ليلا دې گرځوينه

د يارد سپين رخسار پيکيه
شمال دې بوزه چې بې سترگې ووينمه

۸ - ۱۰ - ۲۰۰۹

حيران یم

خینو، خینو انسانانو ته حیران یم
چې شکبر یې په ظاهره او پنهان یم

په ظاهره به د ورورۍ نه درته وایې
خود زړه په ارا دو یې بدگمان یم

چې ته نه یې بیا د بل سره یې مخ شي
ورته وایې زه دې دوست په هر میدان یم

خپلې گټې به د بل په زیان کې گوري
زه دا مکر، دوه مخۍ ته یې حیران یم

په هرلوري د نفاق اورو نه بل کړي
پدې کار کې باوري پرې د شیطان یم

سکني خواخوږي، ورونه سره بد کړي
بیا په هریو پاچاهي کړي وایې خان یم

که د بل سره خاین شي گناه گار شي
خو د دین په نوم به څنگه مسلمان یم

د اخلاص او د راستي ښکلې دنیا ده
پرې زور پرېم غلطۍ ته یې حیران یم

صداقت او ورورولۍ کې سرلوړي ده
د دوه مخو په دوستي تل پښیمان یم

۲۰۱۱ - ۱ - ۲۸ م. کال

داڅوک دي؟

داڅوک دي چې تاريخ او په زمان موشک لري؟
احساس موراته وژني په ايمان موشک لري

مورې سرد هر جنجاله دخپل سر په بيه جگ دی
زموږ په قوي عزم او پيمان موشک لري

فطرت کې مو ځای شوی آزادي دخپل ولس ده
بنکاريري چې په لوړ نوم د افغان موشک لري

باتور د زمانې وم په ملکو مو واکداري وه
زموږ د جد په ځمکه او آسمان موشک لري

ولس موراته وژني د پردې سامراج په امر
زموږ په ارادو د زور او ځوان موشک لري

د بنمن که مې په خپلو کې نفاق ته سره بولي
په پوهه متانت او پاک وجدان موشک لري

ډير ژر به بې خپل عقل په سر راشي لري نده
چې څوک مو په بري د جنگ ميدان موشک لري

نن هرڅه نه ای ورو نو ديو والي ضرورت دی
يوکيري هرافغان پدې آرمان موشک لري

۲۰۱۰ - ۴ - ۲۴ م کال

د مطلب انډيوال

چرگ مارغه، الوتې نه شي
خود باز په وزرو خاندې

نې په خپله څه کوی شي
نه د بل په سود اوزيان دي

بل ته هېڅ ویلی نه شي
بس دکور داړه ماران دي

د اسپین سترگي بي کماله
د بنمان خپله د ځان دي

زړه يې سور لکه کنګل دي
د بزمونو نقادان دي

ددوی مینه بازاری ده
د مطلب انډيوالان دي

۲۰۱۰ - ۱۱ - ۸ م کال

مه وژنئ!

مه وژنئ نورسه خوانان مه وژنئ
نوردا بېر سرماشومان مه وژنئ
بس كړئ دغه ظلم او جفا نوره
نورد كلي زور او خوانان مه وژنئ
پرېږدئ چې گلونه شي باغونه شي
زموږ د انازولي بچيان مه وژنئ
تاسې به هم كور لري اولاد لري
دغه بې گناه انسانان مه وژنئ
صرف د غارتگر او ترهگر په چم
نور مود ايئن لارويان مه وژنئ

۲۰۱۱ - ۲ - ۲۵ م. كال

سپرلی سپرلی وطن

موسم د سرو گلونو نو بهار مې را په زړه شي
شيبې خواږه وختونه د د لدار مې را په زړه شي

شعلې چې بې د حسن او بنکلا هر لور خپرې وې
هغه بنکلي ساقي او سپين رخسار مې را په زړه شي

پرون چې وه پردیس نن ها خیالونه مې کوربه دي
بنايسته بنايسته باغونه ننګرهار مې را په زړه شي

په مینه او اخلاص چې د هر لوري ورته درومي
جنډه د سخي جان بنکلی مزار مې را په زړه شي

قندهار کلي بانډي او د ميلو په جم او جوش کې
باغونه د انگورو ، سره انار مې را په زړه شي

غزني کې هم پراته دي رسيدلي زيارتونه
د خوږ وطن تاريخ او افتخار مې را په زړه شي

پامير په جگه غاړه د اسيا يوهسک غروردی
سپن غرلمنې سرې شي لاله زار مې را په زړه شي

علما هم د وطن زموږ د پوهې سپرلې دی
هرات کې عالم پوه خواجه انصار مې را په زړه شي

باد غيس په وچو دښتو او د للمو په تپو کې
هغه لوی لوی ځنگلونه پسته زار مې را په زړه شي

باندي ها کلا گانې په دره د اليشنگ کې
تگاب ، نجرا ب راواخله گل بهار مې را په زړه شي

لغمان مو هم ډير ښکلی طبيعت شي په سپرلي کې
ښايسته عمر زائي او الينگار مې را په زړه شي

۲۷ - ۱ - ۲۰۱۰

ووايه!

ووايه اشنا که راته څه وايې
اورمه که بد يا راته ښه وايې

ستا لوري مې ټول په ځان منلي دي
ستا زړه که خواږه که څه ترڅه وايې

ماته په رښتيا باندې منظوريې دي
وايه درندۍ که دې د زړه وايې

زه خو دې په مينه باندې پاييمه
ته به اوس پدې کې راته څه وايې

پوی يمه اشنا په دې باوريمه
ماته د خوږلن زړگي خواله وايې

۲۰۱۱ - ۱ - ۲۲ م. کال

يوه لنډه كيسه د مورد ورځې په مناسبت

د مورد زړه

يو كيسه د يوې ښكلې ناوگې
وه حسينه په مثال د ښاپيرۍ
د ښكلا شهرت يې ډيرو ه بې انداز
چې پرې خپله وه اگاه لدغه راز
ډير ځوانان يې د ښكلا وه خريدار
كبرجنه ډير مغروره په رخسار
ښكلې ځوان وه په هغې زړگي بايللى
هغه حسن يې زړگي ترگوگل وړې
په خپل فكر كې با عزمه با ايمان
ښكلې پيغلې ته بې اظهار كړه خپل ارمان
پيغلې وليده چې ځوان دى هسې ښكلې
چې په ماباندې بې خپل زړگي بايللى
چې د ځوان اظهار يې واوريد په ښه شان
ورته وړاندې كړه خپل شرط په هغه ان
كه دې شرط راته قبول كړه زه يم ستا
بى له شرطه به دې نشمه ليلا
ځوان ويلې چې هر شرط ته يم تيار
راته وايه چې زه نلرم قرار
ويل چې شرط مې دى مشكله كه پوهيږې
همدا اوس به د مورد كورته روانيږې
موردې مړه كړه ماته رايوړه لږمون
پس له هغه به كامياب شي په ازمون
زه به ستا شمه ژوندون كې تل مدام
كه قبول كړې زما شرط زما مرام
ځوان په منډو دخپل كورپه لورې سرشو

د خپل مور ته رسېدلو په تکل شو
 هلته گوري چې بې مور په خوب بیده وه
 بې خبره د خپل ځوی پدې قصه وه
 لوی چاره یې د خپل مور په گوگل سر کې
 سمدستي یې د خپل مور ځيگر بهر کې
 دا ځيگر یې کې په لاس په منډو سر شو
 د جلي په لور بې عزم او سفر شو
 ور خطا د هغې پیغلې په لور سروه
 لیونې د خپله ځانه نا خبر وه
 چې نا خاپه یې پښه شوه لار کې بنده
 راگوزار شو د یو غت کانی تر څنگه
 دی په خپل درد او فریاد باندې اخته شو
 مور ځيگر هلته گوزار او کللوله شو
 مور ځيگر نه دا اواز شولو بهر
 اه ، پاک ربه چې مې ژوبل شو پسر
 د اواز په اوریدو په چغهار شو
 ځوان په هغه سات د خوبه را بیدار شو
 چې د خوبه یې سر جگ کې دم ساعت
 مور بې سر ته ورته ناسته په هیبت
 مورې غږ ورباندې وکړ ځویه څه دي
 بیا نارامه وې خوبونه دې درانه دي
 ځوان چې خپل مور ته له ورايه وکتل
 له هیبته یې پښو ته ودانگل
 ویل مور جانې زه یم ستا اصلي قاتل
 ما ته عفه کړه انصاف نه وم غافل
 تا روزلی یم خپل نفس کې تردې دمه
 چې ژوندی یم زه به ستا قدر ساتمه
 خوږ موجود یې ته خلقت د پاک سبجان

ستا دا پاكي عاطفي تهيم حيران
مورده مينه مور احساس دي د ژوندن
يوهستي ده هم رنډا د سباوون
هغه څوك چې د مور قدر ته رسيږي
د خالق پدي پيرزوباندې پوهيږي
په دنيا كې تر هر څه نه خوږه مورده
مور نعمت ده مور بڼكلاد هريو كورده

۲۰۱۰ - ۵ - ۹ م كال

تير وختونه

څه حالات مو په وطن دي چې تير يږي
ځواني هيلې ارمانونه مو ژړيږي

څه وختونه فرصتونه په تلو تلو دي
زموږ هيلې اميدونه په سلگو دي

اوسيده په يو مالت کې بنکلي ځوان
وه قانع په خپل قسمت په خپل گذران

شپه او ورځ ئې په زحمت او مزدوري وه
کر د ځمکې د نيکويې غريبې وه

وه خوشاله خپل مالت کې دغه ځوان
هم راضي په سخاوت د پاک سبجان

بد حالاتو د وطنه مساپر کې
دي ناخوالو د کلونو مهاجر کې

شپې او ورځې تيريدې مياشې کلونه
ورپه زړه شود وطن خواره وختونه

هغه کلی ها بنایسته باغ او گلزار بیا
د سپرلیو او فصلونه نو بهار بیا

يادول يې شپه او ورځ خپل وطنونه
د مالت هغه شيبې خواږه يادونه

ويل چې خدايه خپل ملكونه مې ياديږي
د وطن شنه شنه فصلونه مې ياديږي

د ودونو او دودونو رواجونو
ها ديري ها مجلسونه مې ياديږي

د پي مخو بنكلو پيغلو بير او بار كې
هغه لوی لوی زيارتونه مې ياديږي

د چينې نه د اوبو منگۍ په سر كې
ها د پيغلو كتارونه مې ياديږي

په اختر كې د خوانانو ډلې ډلې
هاميلي او اتنونه مې ياديږي

رنگ په رنگ بنكلي جامې د طاعتونو
په مسجد كې ښه و غږونه مې ياديږي

مړ اوبل د اوربلكو الوتنې
د بامو د سر خوبونه مې ياديږي

خومره بنكلي څه ښايسته كلي باندي دي
جم او جوش د بازارونو مې ياديږي

يادول يې زياتوي د زړه دردونه
افغاني ها تيروختونه مې ياديږي

د مینې راز

د مینې راز مې د اشنا سره وه
لکه د گل چې د بورا سره وه

لکه دریاب هاند او خپې، خپې وم
کار مې د مې او د مینا سره وه

چې وم د مینې په وفا بې باور
دا سې مې راز هغې لیلا سره وه

هره شیبه هره لمحې بې بوله
خه دروا خه د گناه سره وه

دا بې د مینې او وفا شیبې وې
د ناز کاته بې د مسکا سره وه

افغاني خومره بڼې شیبې تیریدې
د خوب تعبیر مې په رښتیا سره وه

رایسویک - هالند

۲۰۱۰ - ۱ - ۱

د سولې د بنمن

چې وې د سولې او صفا خبرې
د افغانانو د پخلا خبرې
وي د ورورې اوبې ریا خبرې
دا د لستونې مارا نکار کوي

دی په جنگو کې خپل هستي غواړي
د افغانانو تباهي غواړي
ځانله بزنس دبل نیستي غواړي
ځکه د سولې نه دی ډار کوي

دی د سبا ورځې حساب بیروي
د خپل کره وړونه پې ځواب بیروي
دی د کاذب وجدان عذاب بیروي
په سولې کله اعتبار کوي

زموږ مالت پې په سور اور سیڅلی
د چا خرمن د چا پې کور سیڅلی
زموږ وطن پې لور په لور سیڅلی
دغه جاني کار د خونخوار کوي

دی برالا د بل په ډول گډیږي
په سپین سترگې د بل په زور غږیږي
خبره یو وي خو دی نور غږیږي
خاین د بنمن دې چم د مار کوي

د شرق او غرب دوی په فرمان دي
هسې په نوم باندي افغان دي
دوی مو لستونې کې ماران دي

صرف افغانيت په خوله اظهار کوي

دوئ پښتانه هم پشئي وژلي
هم يې ازبک نورستاني وژلي
دوئ د افشار واپه بچي وژلي
اوس هم په جنگ باندې ټينگار کوي

راځئ اي ورنو اتحاد جوړ کړو
چی سره يوشو خپل هواد جوړ کړو
سوله يوالي ته بنياد جوړ کړو
پردي په جنگ باندې تلوار کوي

داد باتورو شاعلميانو کور دی
دبا ايماننه دين دارانو کور دی
دبا عزت افغانستانو کور دی
افغان په سولې تل اسرار کوي
۱-۲-۲۰۱۰ م کال

د علامه محمد سعيد «سعيد افغاني»
د ۱۳۵۶ هجري شمسي کال د ليکنې پر بنا
دا څه حال دی؟

پوه نه يم چانه دا پوښتنه وکړم
څنگه ددې حالت څېړنه وکړم

څوک به ددې تپوس ځواب ووايي؟
ددې حالت راته حساب ووايي

ډاره، هراس خو مو خلاف ته بيايي
د سياست وال مو انحراف ته بيايي

ارتجاع، هروخت د دوکو سره ده
خاين، خپل شومو پلا نوسره ده

د بلې خوا دا د څوکۍ نوکران
دي د ولس او ترقي د بنمنان

اجنې د لاسه دا وطن تباہ دي
د جاهلانو نه اميد خطا دي

استعمارگر راته نيرنگ ښکاري
روشن فکران مو هم کمرنگ ښکاري

يو څو کاډبه د قدرت ليونيان
پردي په زور د حاکيمت ليونيان

په چپاول باندې روږدي دي تمام
دا وطن پال موزنداني دي تمام

نو دې حالت ته به ځواب څه وي؟
دې ته رښتینۍ فصل و باب څه وي؟

که پرده جگه د عیبونو کاندې
یا بر ملا د دوی ظلمونو کاندې

که وای چې څومره بیکاري ده دلته
ټول ناداري به روزگاري ده دلته

وايي، چې ستا پدې کی کار نشته
ستا حاکمیت کی اقتدار نشته

که وای ځوانان مو ټول بهرته درومي
د پردو زجر د بل درته درومي

هلته توهین او رټل کیږي تمام
دوي په ناحقه وژل کیږي مدام

واي، په تا څه چې ټول افکار پاروي؟
زموږ قدرت زموږ روزگار وړانوي؟

که وای دا مرستی کوم ځواب نلري
وای د خیرات پیسې حساب نلري

واي، سیاست کې د تا کار نشه
خیرات اشنا نلري یا رنشته

ما ویل، ملت او بودجه یعنې څه؟
واي، زموږه خپله اراده په تا څه؟

مصرفو بې خپل بقا لپاره
د خپل مراد او درضا لپاره

که وای قدرت کې دي ناپوهه خلک
وای، پکار ندي زموږ پوهه خلک

تر دولسمه شپږم پاس ښه دی
تحصيل يې څه کوو اخلاص ښه دی

اوس دی چنگيز او هلاکو په قدرت
ستا وظيفه ده د حاکم اطاعت

که دې له دندې نه دې شوې بې خبر
گنې چې گوري، ډېلی او ستا سر

دوی د خیانت کله اظهار کوي
وای، داسې نده ترې انکار کوي

که وای ژوند د عالم، پوه بدتر دي
وای، ددې راز افشا کول خطر دی

که وای تشخیص د مرض وړوند ښکاری
وای زموږ کار موږ ته سمون ښکاری

ما ویل، قانون مو د ځنگل قانون دي
کوټک، ډنډې او دچلول قانون دی

یو ډارن غږ کړه چې دا څه وایې یار؟
ځان دې په خپله خپړوي ته په دار؟

ما ويل ډاريگه مه جرت دی په کار
لږ څه احساس د مسؤليت دی په کار

د ژوند ماهيت په حقيقت ښکلي دي
ژوند په همت او مسؤليت ښکلي دي

هاد وطن تاريخ ته پام وساته
لږ دنيکونو احترام وساته

ای هیوادوالو د لوی فرض دی زموږ
دا خپل گفتار ته عمل قرض دی زموږ

نور د پردو د دوکو ښکار نشئ
چې په لمسون د لوی اغیار نشئ

د یو بدلون او د سمون لپاره
د یو واحد وطن د شتون لپاره

دې بد حالت ته نور انجام شوسره
یو عملي گام او اقدام شوسره

۱۵ - ۶ - ۲۰۱۰ م کال

سندره

يوه نغمه يوه سندره
يوه ماشومه، ملغلره

چې هم مينه ده بڼکلا ده
محبت ده مشغولا ده

د نيکه د زړه دنيا ده
ده ډيوه دکوررڼا ده

موراو پلاريې هوسيري
دا سندر چې لويېري

دا سندره به نغمه شي
په هر لوري به خوره شي

دا به هيله شي اسره شي
د وطن د باغ ميوه شي

رب دې تل لري خوشاله
دا ماشومه سندرواله

دا احساس دابه وږمه شي
دا ناهيد يا زرغونه شي

کورنۍ ته افتخار شي

افغاني عزت ، وقار شي

ورپه او خوږه ماشومه سندرې او د هغې
عزتمندې کورنۍ ته ډالۍ

۲۹ - ۲ - ۲۰۱۰ م کال

آزاد افغانستان

چې کله گل کله بوستان یادوم
زه مې د خوږ زړگې جانان یادوم

څوک به سپیڅلې دیار مینه ستایي
زه هم نرگس سره بوستان یادوم

زما قلم او محبت معلوم دی
جنگ نه نفرت زه خپل آرمان یادوم

توپکه مات، ظالمه سردې وخورې
زه مې په سوله کې ایمان یادوم

یواځې جنگ ندی چې لار پیدا کړي
زه په قلم د ژوند داستان یادوم

جنگ تباهي ده جنگ وحشت راولي
د قاتلانو تیر زمان یادوم

دا چې غلیم مې په باغونو گرځي
په اتفاق کې غلیم وران یادوم

چې شل په سلو کې قدرت غواړي دوی
زه په لستونې کې ماران یادوم

دا د پردو استخباراتې ادارو
بنکاره او پت جیره خوران یادوم

دا وزارت خود خدمت موخه ده

دا د چوکۍ تیکه داران یادوم

راشه چې غاړه شو غړی شو سره
په ورورۍ هر مشکل اسان یادوم

افغانه پریگده د توپک خبره
په هوبناري بُرد د میدان یادوم

راځه چې لاس د ورورۍ ورکو سره
د ازوریدلي افغانان یادوم

زه د بنمې د توپک مار سره کړم
نه چې د دین خدمت گاران یادوم

توپک دې پریږده سترگې خلاصې که نور
والصلح خیر په نوم قران یادوم

افغاني یو کړه دا خواره قومونه
بیا به ازاد افغانستان یادوم

۲۰۱۰ - ۷ - ۷ م. کال

مهاجرت

ژوندون نلري بقا

دا بحرونه دا فضا
دغه ځمکه دا هوا
دا هستي نن او سبا
ده فاني دغه دنيا

که بادشاه وي دملکونو
هم صاحب د کروړونو
د بنگلو او بلډنگنو
خو ترې تللي وي فردا

د بدبې او عزتونه
د قدرت مغرور وختونه
ها قصرونه او برجونه
چاته نلري بقا

ای مغروره د هستيو
د قدرت او د چوکيو

د عيشونو او خوښيو
د ژوند نده دا مانا

لېږدمه شه د غروره
ای د بل په زور باتوره
شرم ښه دی د تربوره
کړه حاصل د خدای رضا

لېږانصاف درته پکار دی
ولس ټول درته په قهر دی
سباواک د بل واکدار دی
مکړه ځان سره جفا

عمر ټول په تیریدو دی
دا کاروان په رسیدو دی
غفلت کار د لیونو دی
ښه عزت لري تقوا

ځان دې پیژنه انسان یې
بې خبره د خپل ځان یې

چې په غیر لارو روان یې
نور د خدای غواړه پناه

سبا خدای ته دې رفتن دی
ژوند ختمیږي ځانکندن دی
بس یو څو متره کفن دی
څه ځواب کړې د الله؟

.....

څه تيريزي؟

خداى پرې خبردى چې به څه تيريزي؟
چيرته به بد چيرته به بڼه تيريزي؟
بدې شيبې زموږ په زړه تيريزي
چې ټانک د کلي پروياله تيريزي

جنگ موسپين گيري اوځوانان ژروي
دبمباردنوم موهرافغان ژروي
دود د باروتومو آسمان ژروي
څوک په ښکاره څوک لکه غله تيريزي
چې ټانک د کلي پروياله تيريزي

هر خواته مرگ دى افغانان مري
زموږ اميد سره آرمان مري
زمونږ د کلو زوړ اوځوان مري
څوک نا بللي ميلمانه تيريزي
چې ټانک د کلي پروياله تيريزي

داخو عمل دکوم خونخوار ښکاري
چې عدالت په نوم شعار ښکاري
انسان وژنه په اشکار ښکاري

لکه تر شپولې چې لیوه تیریري
چې ټانک د کلي پرویاله تیریري

ته به هم کلی لري کور به لري
زړه سپین سري شاتنه مور به لري
ماشوم بچي به لري ورور به لري
په بل چې کاندې په هغه تیریري
چې ټانک د کلي پرویاله تیریري

په زور په بل حاکمیت گران کاردی
دا ورور وژنه د نادان کاردی
خیر او فلاح د مسلمان کاردی
څه به په سیمه او کاله تیریري؟
چې ټانک د کلي پرویاله تیریري

بس دی مرگونه او ناتار کلو کې
سوله، جرگه شې او اتبار کلو کې
پرېږدی چې راشي نور قرار کلو کې
په ببر سر ماشوم به څه تیریري؟
چې ټانک د کلي پرویاله تیریري

۲۰۱۰ - ۸ - ۲ م کال

غزل

نن چې مې اشنا راته غصه ښکاري
ښکاري چې دنيا راته غصه ښکاري
ما د ښولاندې پټ کاتل ورته
خدا يگو په همداراته غصه ښکاري
څه مې په وعده کې خطائې راغله
ځکه په بيا بيا راته غصه ښکاري
هسې مې ټول ژوند په غم بدل کاندې
دا چې دلربا راته غصه ښکاري
کرم يې بدرگه په سرو غنچود گل
گرم يم خاما خا راته غصه ښکاري
زه يې اوس د زړه په احوال پوه شومه
دا چې برالا راته غصه ښکاري
مينه، محبت لري په زړه کې يار
نشي چې رسوا راته غصه ښکاري
خوند کړي افغاني دا پښتنه مينه
ده د زړه دنيا راته غصه ښکاري
۲۰۱۰ - ۸ - ۲۸ م کال

مناجات

ربه ستا دربار دی لوی
موریو ټول ستا ثنا گوی
ته عزت چاته نصیب کړې
خوک ذلیل کړې سیاه روی
تفاوت لري خالق هـ
ستا مخلوق په رنگ او خوی
یو هوښیار کوي کارونه
بل جاهل بې ادب لوی
خوک ظالم خانه خرابه
دی مکاره درواغ گوی
ربه تا دي پیدا کړي
خوک عاجز خوک فضول گوی
تکبر چې پکې نه وي
ها عالم د عقل ه پوی
چې په پوه ه علمیت مري
د هغوی شته دو عا گوی
چې په جهل کې پیدا شي
خدای دې نکړي چاته لوی
چې په سم ه لاره سردی
افتخار په داسې خوی
نورو صلحه کې ژوند تېر کړ
مور په جنگ کې شورالوی
۲۵ - ۸ - ۲۰۰۹

پټ انځور

مات کړه دا طلسم را بنکاره شه نور
پر پرېده دا غرور لېکزاره شه نور
غواړم چې انځور دې خیال کې ځای کړمه
خو شیبې د سترگوننداره شه نور
ژوند دی زر تیریرې بقا نلري
راشه د زړه کور کې مې دیره شه نور
خوبه تصور کې وي خیالي دنیا
راشه د ژوندې مینې کیسه شه نور
والوزه وزرې دې را پرانیزه
مات کړه دا قفس ترې بي گانه شه نور
ته نور د تعصب زاهد ډار مکړه
وځانده د ژوند خوږه نغمه شه نور
دا د پاکې مینې ارمانو ته یار
راشه ورته وځانده دمه شه نور
مات به مې څمار شي د اوږدو کلو
بنکلي د سروزرو پیمانه شه نور

۲۱ - ۸ - ۲۰۱۰ م کال

سپيڅلې ارمانونه

گوره په مينه پوهيدلې اشنا
په زړه کې پوهه په خولې غلې اشنا
خوڅه چې وائي په رښتيا بې واپې
ای په خلوت کې نازولې اشنا

دا ستا د مينې پټ الهام ته سلام
د مينې ډک خواږه پيغام ته سلام
ستا د معصوم زړگي اسرونه لوگي
ستاد اخلاص ښکلي انجام ته سلام

موږ د وحشې صياد په لومه کې بند
د ځوانو هيلو ارمانونو کې بند
مينه د زړه اظهارولې نشو
يو د تعصب وړندو چمونو کې بند

راشه چې مينه شو ايمان شو سره
يو ښکلي راز شو او پيمان شو سره
ای پټې مينې د حيانه ډکې
راشه د خوږ زړنو درمان شو سره

دغه طلسم ماتول دي پکار
په جهد مطلب ته رسيدل دي پکار
چې دايم عزم شو همت شو سره
دغه تياري سبا کول دي پکار

۲۲ - ۸ - ۲۰۱۰ م کال

ژوندون څه دی؟

دا ژوندون یو امتحان دی
چاته سخت چاته اسان دی
چې په سمه لار کې سم وي
ورته فضل د سبCHAN دی

د بد کارو بد انجام وي
ریا کار کله نیک نام وي
چې د ښو تمه ترې نه وي
کور او کلي کې بد نام وي

دنیا سیند په خیر بهیږي
د ښو ښه نوم پاته کیږي
چې عبث ترڅي وختونه
خپل مقصد ته نه رسیږي

ژوندون نلري بقاتل
وي انجام د ابتدا تل

خوډې وس رسي نیکی کره
چې فاني ده دادنیا تل

ته د پوهې تر فدار شه
ښه تعلیم وکره هوښیار شه
د دنیا په کار او زیار کې
څه همت وکره بیدار شه

دغه چانس په تيريدو دي
بس فرصت دې د شيبو دى
غافل نشې د ايامه
چې ايام درنه په تلو دي

۳۰ - ۹ - ۲۰۱۰ م. کال

توپکمار

خپله کارغه دي چم د باز کوي
د ډيره کبره جگ پرواز کوي

د ابې کماله د قدرت ليونيان
نه ترحم شته نه لحاظ کوي

دا قاتلان دي توپکماريې گنه
هسې تبليغ دور او دراز کوي

خودوی په خپله په دې بڼه پوهيږي
چې تل گدا د غير په ساز کوي

دغه دنيا دالباسي وختونه
دايمه نه ده چې پرې ناز کوي

زموږ د دين او د ائين پيروان
خداي ته د سولې راز و نياز کوي

ربه تباه کړې فرعوني زورواکان
چې ستا مخلوق سره ناساز کوي

۱۷ - ۱۰ - ۲۰۱۰ م کال

پټ کاته

نن چې اشنا سترگو کې کتل کوي
بنکاري چې په زړه کې څه ويل کوي

جوړې تماشي يې دي چشمانو کې
خيال کې مې انځور د کوم غزل کوي

خونديې پټ کاته کاسترگو سترگو کې
مينه ده د زړونو بنکارول کوي

پريږده که غماز ورته هرڅه وايي
نه مني د بل هغه چې خپل کوي

حسن ده بنکلا ده په همزولو کې
خونديې رواجونه د کابل کوي

۲۸ - ۱۰ - ۲۰۱۰ م. کال

لویه ربه

څه ویرجنې سلسلې دي
څه غمجن ساړه وختونه

ترمې اوښکې دي روانې
پرې لامده شول گریوانونه

زه د مور په حال جړېم
چې اوس گالې گړاونه

هره گړۍ، هره شیبه بې
یادوي خپل مالتونه

نا امیده له هر خواده
ځان ځاني ده تکلیفونه

اوس بې خپل ترې پردې شوي
پردیسي پردې ملکونه

ربه داسې توان را کړې
چې بې وکړو خدمتونه

د مور قدر او خدمت کې
خدای نصیب کړي جنتونه

څه حالات ښکلې شیبې وې
دځوانۍ ها تیر وختونه

عمر سیند غوندې بهیر پرې

مري سيندونه دريا بونه

موري خداي دي نگهبان شه
کړو پاک رب ته دا سوالونه

دا غمجن زړگي يې بناد کړې
کړه نصيب يې راحتونه

ته مو دا ارمان پوره کړې
ترينه لري کړې دردونه

۳۰ - ۱۰ - ۲۰۱۰ م کال

مهاجرت

د غم وړيځې

د غم وړيځې بيا په شنه اسمان خورې شوې
بيا د قهره د افق لمنې سرې شوې
نن داوښکو دريا بونو حساب نشي
چې په سرمود ځوانۍ خاورې ايرې شوې
خپل په وير، پردي په وير هرلورې ويردې
نامراده بڼکلي ځوان د زړه اسرې شوې
ځوانيمرگې ارزوگانې اميدونه
ټول د خاورې سره خاورې افسانې شوې
دا ژوندون راته عجيبه شانته بڼکارۍ
هرې خوا د ځوانيمرگو هديرې شوې
دا شيبې، شيبې د غم او د ماتم دي
پدې کليو، مالتونو د غم شپې شوې
رښته د درد د لوزړنو مل شې
چې د چا د اميدونو ډيوې مړې شوې

۲۰۱۱ - ۱ - ۲۸ م. کال

يوه عجيبه خاطره

يوه عجيبه خاطره د تير وختونو
په ښوونځۍ کې د لسم ټولگي کلونو

هره ورځ درس او تعليم ، کتاب درسونه
امتحان وه هم کامياب ، ناکام وختونه

يوه ورځ ټولگي کې وويل استاد
نوې زيري درکوم چې شۍ پرې ښاد

ويل سبابه درس ټولگي کې نه تيريږي
پروگرام به بيا په بل ځای کې جوړيږي

سبابا تاسې شاگردان ځي سرگرمۍ ته
هم تفريح او يو نوې سیر علمی ته

چې سبابا موږ د خپل کوره راروان شو
د استاد په پلان پوه هغه زمان شو

ويل چې څو د زو بڼې ښکلو نندارو ته
تاسې بولم د ژوندون رنگين صحنو ته

هر ژوندي ته چې ورځۍ وکړې پرې فکر
ټول ياداشت کړۍ بيا ټولگي کې کوو ذکر

چې ورورسيدو دغه د زو بڼې ته
تلوسه مو شوه د هر ژوندي ديدن ته

وه په بڼې کې ټول وحشي ځناوران
څوک حيوان څوک يې ښايسته پرنده گان

چا بيا وليکه ياداشت په بيزو گانو
د هوسيو په واره واره بچيانو

چا شروع کړه د زمرو د ژوند صحنونه
د هغو د ژوند او ځای د اوسيدو نه

زه او دوست مې يو خبر ته شو حيران
هغه دم يوه صحنه شوه را عيان

ما ويل گوري دى حالت نه لږ خبر شى
سيمساره او دا چرگورپو ته نظر شى

سيمسارې او بو د ډنډ نه سراوچت وه
د دوه درې ورځو چرگرو بډ حالت وه

څوک په سر د سيمسارې باندې روان وه
څوک ترې لږې په گوشه ترې په ترسان وه

دري څلور چوچه مرغان ترې شاوخوا
گرځيدل څوک ازرده څوک بې پروا

ما پوښتنه خدمتگاره ځينې وکړه
ما ويل د اچوچه مرغان نودلته څه کا؟

ورته جوړ کړى مناسبه شانته ځای
پري چې اوسي آسوده د ژوند ترپای

ويل چې نه! د سيمساريو دا خوراک دى
ورځ کې خوداني چرگورپي استحقاق دى

موږ ژوندې يې هره ورځ ورته راوړو
دا خدمت دي سيمساريو ته يې کوو

ما چې وليدل عاجز، عاجز چرگوري
چې نه کور ځانله لري نه کوم ځاي سوري

بس چې کله سيمساري پرې ورگزارشي
د چرگورو ځينې ورکه خپله لار شي

زه او دوست شلوو غمگين پدغه راز
ولوي رب ته مو په زړه شوراز او نیاز

ربه دا د ژوند قانون عجيبه شان دی
چې دايوژوندی خوراک دبل حيوان دی

پدې دير کې کاشکې دا نه پيښيدلی
چې يوه، د بل چا ژوند نه ختمولی

کاشکې هر ژوندون ارامه کړی ژوند وای
دا چرگوري به اخستی ژوند نه خوند وای

يو انسان ولې ژوندی د بل خوراک کړي
دا گناه ده دغه کار به کوم بې باک کړي

لا تر اوسه دی حساب ته يم حيران
څه قانون دې د مخلوق ددې زمان

په بحرو کې هم همدا شاني پيښيري
په وړو ماهيانو غټ نهنګ مريري

يا غرخه چې د ليوه کله په ښکار شي
وينې وزيبښي په غوښويې نشخوارشي

واي ليوه خومره ظالمه او خونخوار دي
حقيقت کې انسان دې نه بد رفتار دی

د غوايې غاړه کې تيز چاړه کړي تير
وينې تويې کړې په غوښه کړې ځان سير

د دنيا داسې قانون ته يم حيران
دا سيستم دی د ژوندن په دی جهان

۲۰۱۱ - ۲ - ۱۲ م. کال

خوږه مينه

هرگړې مې ديار مينه ژروي
لکه شمه په سور اور مې سوزوي
راياديږي هر شيبه هره گړې بيا
خوږه مينه زړگۍ کله هيروي
غنمرنگه جگه ونه سور سالوکې
په بنکلا د قفقاز حورې شرموي
بيا ليلايي مازيگر په گذر نو
شين منگۍ په لپه ورو ورو دکوي
زه د يارد مينې ځکه رضامند يم
واي څه چې څوک کړي هغه ريبي
ياره ستاد مهرگرو سترگو سحر
بيا چيچل کړي لکه تږي منگري
اوس خزان چې په بهار مې راروان دی
خوږ موسم هسې تير يږي د ځواني

۲۰۱۱ - ۲ - ۱۵ م. کال

تل به نه وي

نه بل تل دا پاچاهی نه عیش نوش وي
نه به تل دا غلامان حلقه بگوش وي

نه به تل وي دا مانی نه دا قصرونه
نه ساقی نه میخان نه باده نوش وي

نه به تل وي مازیگرد گدر غارې
دپی مخوچتو پیغلوجم، جوش وي

نه به اوړي کاروانونه په البند بیا
نه به بیا دپسرلي هغه خروش وي

که یوه شیبه له ځانه سره سوچ کړې
د دنیاو عجایبوتنه دې هوش وي

دا دنیا دغه فضا ده اسمانونه
د سبحان دا عظمت به درته روش وي

کوم ساعت چې سترگې پټې له دنیا شي
خپل پردي به دې دغمه سیاه پوش وي

چې کړي هغه به رېبې دامتل دی
بدکردار به دې تر عمره باردوش وي

ملال زړونه

چې د بل په خفگان ځان ساتي خوشال
دا غرور دی داسې کبر شه زوال

داسې نده چې ژوندون چاله همیش وي
دا دریاب دی چې بهیري زود مهال

څوک چې بل ازاري خپله ازار شي
چې ازار نکړې په ژوند کې د چا سیال

زه د دوست او انډیوال نه معافي غواړم
که پوه شوی وي نا سم په کوم منوال

د بل زړه خوشالول لوی عبادت دی
د فلاح نارینه بلند وه د بلال

احترام د عزتمندو او پوهانو
دا حکمت دی علامه ده د کمال

په اصلاح د تیر و تو کې بدې نشته
ناپوهان به تل مغرور وي د کمال

دانا دوست به تل ښيگنې درته ښايې
نادان دوست به دې اخته کړي په جنجال

افغاني د دوست په نقد کې خپه ندی
خوزوريږي تل د زړونو په ملال

۱۲ - ۱۱ - ۲۰۱۰ م کال

د خدای حکمت دی

د وطن ښکلي هوا ښه طبیعت دی
په وطن کې اوسیدل د خدای نعمت دی

هره سیمه هره خوا ښکلي درې دي
موږ ته پاتې ترینه ښکلي خاطرې دي

اوسیدلو هر طرف ښکلو ځایو کې
د وطن ښایسته باندو او سردرو کې

یو ورځ د ننګرهار په لور مونږ شول
دیو دوست د ښادۍ رسم یې علت شو

محمود خان پله کې تم ځای وه د بسونو
ور روان وه ننګرهار ته په لسگونو

ما او دوست مې په لمړي سیمې کې د بس
موټروان تر څنګه کیناستو خلص

چې روان موږ په مقصد د ننګرهار شول

په ستایلو او قصو د هغه بشار شوو

یوگړی لا تیره نه وه د زمان
د ماهیپر ها چر ابي شوله عیان

ډیره بنکلی منظره د ماهیپر
داو بو هغه ابشار شو په نظر

یوسپین گړي وویل بنکلی طبیعت دی
دا ابشار او دا ماهیانو کې حکمت دی

خوان ویلي: څه حکمت لري ماهیان؟
چې ابشار ته په ختو دي سرگردان

تریو حده دې ابشار ته چې رسیږي
وس یې نه رسیږي بیرته ځینې ولیري

دانا پوهه دي بې ځایه وهې زور
بڼه به داوي چې واپس شي کور په لور

زور ویل: دغه حکمت دی چې زې وایم
د ماهیانو د ختلو علت ستایم

ویل: ماهیان ابشار په سر کې زیږدلي
هغه تیگې هغه کانو کې لوی شوي

تریو وخته پورې هلته کړی ژوند دی
خپل روزگار ځني اخستی پوره خوند دی

بیا کوم وخت چې اوریدلي بارانونه

پدې سیمه کې راغلي سیلابونه
دوی پې لاندې د ابشاره غورځولي
بس همدلته په همدې ځای کې لوی شوي
اوس چې لږ څه د طاقت او لږ د ځان دي
د خپل د زیربندۍ ځایو نو په ارمان دي
هر پرواز کې په دې هیله او آرزو دي
په امید د ځوانۍ سیمو په لیدو دي
په خپل زور او په قوت وریوته کیږي
هاکم زوره ماهیان بیرته ترې راولیږي
ددوی صرف هدف لیدل د خپل مالت دی
پدې فکر چې به وران که سلامت دی
دا علت دی چې مالت په هر چاگران دی
پرې خوشاله دی غریب یا چیرې خان دی
پدې راز اوس هم هغه خلک پوهیږي
چې د خپل وطن نه لرې کې اوسیږي
وطن گران دی تر هر څه وطن عزت دی
په مالت کې اوسیدل د خدای نعمت دی

۲۰۱۱ - ۲ - ۲۵ م. کال

پای

د شاعر په هکله

ښاغلی سمیع الدین افغاني دارواښاد
مولوی محمد سعید (سعید افغاني) غوی د
مرحوم مولوي عبدالمجید لمسی په کال
(۱۳۳۳) هـ ش کې د لغمان ولایت د عمر زیود
د خیر آباد په کلي کې زیږیدلی دی. لمړنۍ زده
کړې یې د لغمان ولایت د حیدر خان یو په دهاتي
ښوونځي، د مهتر المک ابتدایه ښوونځي او دروېښان په لیسه کې سرته
رسولي.

او پر کال (۱۳۵۹) کې د لوړو او مسلکي زده کړو د ترلاسه کولو په
مقصد بهر ته واستول شو. او پر کال (۱۳۶۳) کې د کورنیو چارو په وزارت
کې د وگروالی تر رتبې رسیدلی دي.

ښاغلی سمیع الدین افغاني لیکوال او د پرگنو شاعر دی چې دوه
شعري مجموعې یې: (د وطن یادونه او پردیس خیالونه) تر سرلیکونو
د چاپه راوتلي، دیره برخه لیکنې او شعرونه یې د وطن په مجلو
او جرایدو کې خپاره شوي دي او همدا رنگه دیر شعرونه یې
د وطن د وتلو شاعرانو او لیکوالانو په علمي سیمینارونو او
مشاعرو کې دکلمه او یو شمېر نور یې د وطن دخوږ ژبو سندرغاړو په
خوږو آوازونو کې کمپوز شوي دي لکه بنجاره ماما، پل دې بختور شه،
همت، افغان یم، دا افغانستان دی، یاره ستا په

انتگو کې او دیر نور چې زموږ د هیوادوالو د توجه وړ گرځیدلي دي
سمیع الدین افغاني متاهل او د پنځو اولادونو پلار دی د افغاني صیب
لیکل شوی

اثار: د وطن یادونه، د خاپوړو کلي، بازگشت، پردیس خیالونه د شین
خالی ناول چې د لنډو کیسو په ډول هم نشر ته رسیدلي دي او داغلي زړونه
دا شعري ټولگه

(د حق دلاری فرهنگي ټولنه - جرمني)

Get more e-books from www.ketabton.com
Ketabton.com: The Digital Library